

Lov, lov, krivolov...

Lov kao djelatnost vezuje se uz čovjeka od najranijih vremena.

Prirodne karakteristike Crne Gore, koja ima neobično razvijen reljef sa izraženim kontrastima: kopno oštro uzdignuto nad morem, visoke planine, niske površi, brojne i duboko usiječene riječne tokove, imaju za posljedicu postojanje različitih klimatskih zona i formiranje velikog broja raznovrsnih biljnih zajednica, odnosno veliki broj različitih tipova staništa. U ovim staništima, odgovarajuće životne uslove nalaze brojne vrste divljači, koje je čovjek negativnim djelovanjem tokom istorije značajnije izmijenio.

Krivolov, nelegalna sječa, namjerno izazvani požari, zagađena vodoizvorišta uz neefikasan rad nadležnih institucija i selektivnu primjenu zakona, razlozi su zbog kojih je trajno poremećena ekosistemska harmonija, a posledice su naročito pogubne u područjima koje imaju preduslove da budu kandidovana za stavljanje pod neki od međunarodnih stepena zaštite, poput planina Golije, gdje je otkriven monstruozi primjer masovnog i brutalnog pogubljenja zakonom zaštićenih srna.

Foto: Vijesti

U situaciji kada je lovstvo uređeno na nekonzistentan način, kakav je slučaj sa Crnom Gorom, nažalost postoji široko rasprostranjeno i javno kršenje zakona. Primjer ubijenih srna u Goliji je samo jedan u nizu destruktivnih aktivnosti gdje krivolovci apsolutno ne brinu da će biti uhvaćeni, ostavljajući besramno tragove svojih zlodjela. Kažu da srna plače, odnosno da ispušta zvuk koji liči na dječji plač, te, da u slučaju opasnosti bježi prema – čovjeku. Izgleda da u Crnoj Gori to su dvije kobne greške: pokazati emociju (zaplakati) i očekivati pomoć od čoveka. Stradanje ovih životinja, utisak je, nikoga ne zanima.

Foto: Vijesti

Ne postoji adekvatan crnogorski program razvoja lovstva, planovi upravljanja lovištima, katastri lovišta (samo podaci o divljim životinjama i lovnim objektima), procjena broja divljači po vrstama, postojeći zakonski okvir koji je Vlada ocijenila kao nedopustivo manjkav i neprimjenljiv, postavlja se pitanje kako je moguće da se pored ovih nedostataka i dalje nesmetano organizuju lovne aktivnosti? Koji je to profit koji država prihoduje na osnovu lova i gdje su uložena ova sredstva?

Nadležni nikada nijesu pokrenuli pitanje kako se u Crnoj Gori u restoranima nabavlja divljač (oko 20 takvih restorana). 1kg svježeg mesa uzgajane srnetine je u okruženju oko 15 €, znači 1kg divlje je bar 30 €, pa puta 20 kg je 600 €, pa opet puta 9, srna je 5400 €, svježe meso u restoranu minimum puta 2 to je 10800 eura! Računica je sasvim jasna: jedan dan krivolova godišnja prosječna plata za krivolovca i za gazdu restorana, mada on mora malo čekati dok proda, jednostavna isplativa kriminalna aktivnost koja se kažnjava 3 mjeseca do 4 godine zatvora. No, država ili ne želi ili nema kapaciteta da im stane na put. Pojedini anonimni posjetioци internet portala, ekolozi, nevladine organizacije smatraju da bi bilo dovoljno da nadležna inspekcija istraži odakle se u restoranima nabavlja srnetina i krivci će se pronaći.

Meštani Golije, koji ne žele da im se pomije ime, tvrde da se deset godina bore protiv uništavanja plemenite divljači na planini, da su slali brojne dopise, a da je to rezultiralo "privođenjem i šikaniranjem ljudi koji su podnosili te prijave". Takođe navode, da se tamo lovci ponašaju kao da su krenuli u rat, da se puca iz automatskog oružja, da se lovi bez ikakvih pravila ili elementarnog kodeksa lovačke časti .

"Nikšićko lovište zauzima 140. 000 hektara površine. Nikšićkim lovištem upravlja organizacija za uzgoj, zaštitu i lov divljači "Dr Zoran Kesler"koja ima samo tri lovočuvara, jednog upravnika lovišta i pet volontera", kažu u Lovačkom društvu u Nikšiću. Priznaju da to nije dovoljno, ali ističu da nemaju novca da plate nove ljude. Oštro osuđuju ovaj događaj, ali kako kažu postoji i sumnja da su mrtve srne podmetnute kako bi im se oduzelo vlasništvo nad lovištem. "Pozivamo nadležne organe i građane da se uključe zajedno sa nama da što prije istražimo, a odgovorni da se kazne ovaj monstruozi događaj".

Direktor Ekološkog pokreta „OZON”, Aleksandar Perović ističe da su uputili više konkretnih predloga ka nadležnim organima sve u cilju sprečavanja ekokriminala i bezbjednosne ugroženosti odgovornih građana, ekoloških aktivista i predstavnika medija koji prijavljuju i obavještavaju javnost o nezakonitim radnjama. Uprava za inspekcijske poslove stoji na raspolaganju za sve prijave koje mogu doprinijeti da se otkrije počinitelj masakra srna pronađenih na području Golije. Oni apeluju na sve građane koji imaju neka saznanja o prodaji ili posluženju srnećeg mesa da kontaktiraju Upravu za inspekcijske poslove. Predstavnica NVO Grin Home-a, Nataša Kovačević, ocijenila je da postoji široko rasprostranjeno i javno kršenje zakona: "Ja mislim da su ove srne podmetnute, kao i na hiljade krivolovom ubijenih ptica, mamaca, lovom nedozvoljenim puškama, CD mamilica. Podmeće se i lov nelovnim danima, i to: demoliraju osmatračnice za ptice, okreću puške na ornitologe, pucaju u satelitski osmatrane orlove, pa se time izazivaju međunarodni skandali, što iz glisera pucaju na jata ptica po Skadarskom jezeru, što u CG-i izumire

jarebica kamenjarka, što orlova imamo taman koliko i na državnoj zastavi.. . Podmeće im se sto CG ima lovnu sezonu dugu taman toliko da krši Evropsku Direktivu o pticama”.

“U izvještaju člana Međunarodne organizacije za lovstvo (CIC) iz 2013.godine navodi da je lov u Crnoj Gori praktično besplatan, sa stopom krivolova od 90% ulovljenog u 2012. Godini”. Ona još navodi da je ovo samo jedan u nizu postupaka ustreljenja divljači. Prema informacijama koje ona posjeduje naoružana grupa Italijana je početkom 2013.god. nekontrolisano i nedozvoljeno ubijala divljač na lovištu Bratogošt- Velimlje u okolini Nikšića. Aktivnost se dešavala u lovištu koje nema ni lovnu osnovu, ni godišnji plan gazdovanja, niti može samostalno organizovati inostrani lov. Ona ističe da su lovišta na gazdovanje data otvorenim kršenjem zakona. Zbog toga je teško i da gazdovanje bude ispravno.

“Mreža Natura 2000 info centar u januaru 2011.god. pokrenula je inicijativu kod resornog ministra da se raspisani konkurs ukine što nije učinjeno. Obzirom da je potvrđeno da u Crnoj Gori nisu stečeni uslovi za organizovanje i polaganje lovočuvarskog ispita postavlja se pitanje po kojim kriterijumima su dodijeljena lovišta širom Crne Gore. Lovišta, po Zakonu stite lovočuvari i druga stručna lica koja za to ovlasti korisnik lovišta. Oni moraju, shodno Zakonu imati završenu školu III stepena čuvanja šuma i lovišta, položen lovački i lovočuvarski ispit i ispunjavati uslove za nošenje oružja u skladu sa propisima o oružju. U ovakvim situacijama najispravnije bi bilo poništiti sve koncesione ugovore i zabraniti lov dok se ne uspostavi adekvatna državna politika u ovoj oblasti ,ne uradi inventarizacija i procjena lovnih vrsta,te uradi akcioni plan sa ciljem artikulacije i revitalizacije lovšta. Neophodno je pokrenuti postupak krivično pravne odgovornosti protiv lica iz državne uprave i vezanih upravljačkih organizacija zbog zloupotrebe službenog položaja i nesavjesnog vršenja dužnosti, te ih eliminisati iz daljih aktivnosti upravljanja sa divljači i lovištima.”- ističe da kraj Kovačević.

Nadležne institucije moraju shvatiti da je krivica isključivo njihova i prestati zgražavati se, stvarnom riješenošću i odgovornošću sagledati pitanja bespravnih aktivnosti u lovištima, uključujući kriminogene i koruptivne elemente. U saradnji sa nevladinim organizacijama, građanima, medijima, policijom i drugim organima i institucijama, resorno Ministarstvo mora pristupiti temeljnim promjenama u cilju sprečavanja uočenih negativnih trendova čiji nastavak može da ima za posledicu nestanak pojedinih vrsta autohtone divljači sa prostora Crne Gore. Po ovom do sada se čini da nemamo zaštićene vrste, samo zaštićene pojedince koji, čini nam se, mogu činiti što im volja!